higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

OPENBARE FINANSIES N6

16 November 2023

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	C		
	1.1.2	B		
	1.1.3	D		
	1.1.4	A		
	1.1.5	D		
	1.1.6	D		
	1.1.7	A		
	1.1.8	B		
	1.1.9	D		
	1.1.10	D		
			(10 × 2)	(20)
1.2	1.2.1	Waar		
	1.2.2	Waar		
	1.2.3	Waar		
	1.2.4	Waar		
	1.2.5	Waar		
	1.2.6	Waar		
	1.2.7	Waar		
	1.2.8	Waar		
	1.2.9	Waar		
	1.2.10	Onwaar		
			(10 × 2)	(20)
1.3	1.3.1	Vrystellings		
	1.3.2	Kategoriekruiping (bracket creeping)		
	1.3.3	Inkomste		
	1.3.4	Tussentydse		
	1.3.5	belastingbasis		
	1.3.6	Dumping		
	1.3.7	Wins/Inkomste		
	1.3.8	Diverse		
	1.3.9	Eiendomsbelasting		
	1.3.10	Progressiewe belasting		
			(10 × 2)	(20)

Kopiereg voorbehou

1.4	1.4.1	Invoer		
	1.4.2	BTW		
	1.4.3	Werklike		
	1.4.4	betaalstaat		
	1.4.5	Finansiële		
	1.4.6	Hoof		
	1.4.7	Aftrekkings		
	1.4.8	Onmeetbare		
	1.4.9	Provinsiale		
	1.4.10	Persoonlike		
			(10 × 2)	(20)
				[80]

TOTAAL AFDELING A: 80

AFDELING B

VRAAG 2

2.1	2.1.1	• Bron van inkomste • Om die invoer van goedere te ontmoedig • Om dumping te keer	(3 × 2)	(6)
	2.1.2	• In staat om sy produkte uit te voer vir baie minder as wat ’n ander land in staat is om te vervaardig as gevolg van subsidiëring • Plaaslike bedryf van die ontvanger land ly skade • Hef invoerbelasting om die plaaslike bedryf te beskerm	(3 × 2)	(6)
	2.1.3	• Word gehef as *ad valorem* belasting • Moeilik om te monitor en in te samel	(2 × 2)	(4)
	2.1.4	Goedere✓ wat van ’n ander land✓ ingevoer word✓		(3)
2.2	2.2.1	Suid-Afrikaanse Plaaslike Regering Vereniging		(5)
	2.2.2	• Die kantoor is die stem van plaaslike regering • Stemwerwing en aanbeveling namens die provinsie	(2 × 2)	(4)
	2.2.3	• Artikel 163 • Wet van 1997	(2 × 2)	(4)
	2.2.4	• Provinsiale Uitvoerende Beampte • Provinsiale Ledevergadering • Nasionale Ledevergadering	(3 × 2)	(6)
	2.2.5	KZN		(2)
				[40]

VRAAG 3

3.1 3.1.1
- Geld wat bestee word met die doel om geboue, grond, masjinerie, toerusting en algemene infrastruktuur te verkry.
- Hierdie uitgawes sal vir langer as een jaar hou.

3.1.2 Dit is die belasting betaal op die gerealiseerde winste,✓✓ op die verkoop van nie-voorraad bates soos aandele, eiendom, vaste eiendom ens. ✓✓

3.1.3 Dit is die bruto inkomste ✓✓ minus statutêre vrystellings, toelaatbare aftrekkings en afslag.

(3 × 4) (12)

3.2
- Vir billike finansiering ✓ – Dit is waar huidige en toekomstige-generasie belastingbetalers die las van die kapitaalprojekte moet deel✓ aangesien hulle almal tot die projekte moet bydra.✓
  Dit is so omdat beide huidige en toekomstige gebruikers die voordele van die projekte sal geniet.✓
- Vir stabiliserende effek✓ – Dit word gedoen om skommelings van die belastingbasis en die belastingkoers te vermy. ✓
  Die opstel van ’n afsonderlike kapitaalbegroting en finansiering van kapitaalprojekte van lenings verminder die belastinglas op belastingbetalers jaar vir jaar aangesien die terugbetalings oor vele jare versprei word.✓
- Vir groter beheer ✓ – ’n Afsonderlike kapitaalbegroting verseker dat meer aandag op die projek gefokus word.✓
  Dit sal die owerhede in staat stel om korrekte besluite te neem en goeie beheer ✓ oor die konstruksie en finansiering van sodanige projekte te hê aangesien hulle afsonderlik uiteengesit word.✓

(Aanvaar enige relevante verduideliking en redes 3 × 4) (12)

3.3
- Oordragte ✓ – ’n Funksie kan van een departement/ministerie na ’n ander oorgedra word,✓ en die fondse wat hiervoor nodig is, moet ook oorgedra word.✓ Dit kan as gevolg van die sluiting van die departement of wegdoening van die funksie in die departement.✓ Dus word sulke oordragte ingevolge die Wetsontwerp op Aanpassingsbedeling gedoen.✓
- Opskorting✓ – Dit vind plaas wanneer fondse van een ministerie/departement na ’n ander of verskeie ministeries geskuif word.✓ Die fondse wat geskuif word, moet eers opgeskort word voordat dit aan ander departemente of ministeries geallokeer word.✓ Sulke opskortings word aangedui ingevolge die Wetsontwerp op Aanpassingsbedeling.✓
- Omrol ✓ – Dit vind plaas wanneer verbintenisse in ’n vorige finansiële jaar gemaak word ✓ maar nie gerealiseer of voltooi is nie.✓ Geld wat verbind is om so ’n diens te lewer, is nie uitbetaal nie en dus word hierdie geld omgerol tot die volgende jaar.✓ Sulke gevalle word aangedui op die Wetsontwerp op Aanpassingsbedeling.✓

Kopiereg voorbehou

- Onvoorsiene, onvermydelike omstandighede✓ – Soms vind situasies plaas waarvoor nie beplan is nie, wat onvermydelik is, bv. nasionale ramp.✓ Regeringsdepartemente rig altyd versoeke vir sulke gevalle en die Tesourie moet die voorleggings goedkeur.✓ Sulke versoeke moet op die Wetsontwerp op Aanpassingsbedeling aangedui word.✓✓ (3 × 5) (15)

3.4
- Persoonlike belasting
- Maatskappy-/Korporatiewe belasting (Enige EEN) (1)

[40]

VRAAG 4

4.1
- Inkomstebelasting: Betaal deur individue (persoonlike belasting) en maatskappye
- Welvaartbelasting: Betaal die individue/instellings op eiendom wat besit word, kapitaalwins en belasting.
- Verbruikersbelasting: Byvoorbeeld BTW, invoer- en aksynsbelasting betaal deur burgers vir verbruik van sekere produkte.
  Gebruikskostes: Geld gehef vir gebruik van sekere produkte en dienste soos brandweerdienste en voorkomende gesondheidsdienste (14)

4.2
- Aan die verkose verteenwoordigers in die wetgewing
- Aan die mense van ’n land
- Aan die Minister van Finansies (Enige 2 × 2) (4)

4.3
- Die regering kan belasting gebruik om die ekonomie “af te koel”; deur weg te neem van mense
- Burgers het minder om te bestee en dit het die effek dat dit die ekonomie reguleer
- deur inflasie in die algemeen te verlaag
- Wanneer besteding daal, daal inflasie byna altyd ook (4 × 2) (8)

4.4 Is ’n situasie wanneer ’n bedryf in ’n land gesubsidieer word. (2)

4.5 4.5.1 Dit maak die terugbetalings van lenings uit die buiteland baie duurder. (3)

4.5.2 Hierdie verhoging sal dus die behoefte vir ’n groter belastingbasis beteken. (3)

4.6
- Vrystellings aan uitvoerders
- Bedrywe wat deelneem aan desentraliseringsaktiwiteite
- Opleiding (6)

[40]

TOTAAL AFDELING B: 120
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou